

Sygn. akt V KK 115/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Ryński

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Katarzyna Wełpa

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w przedmiocie wyroku łącznego

w sprawie **M. I.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 maja 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w G.

z dnia 23 czerwca 2015 r.,

uchyla punkt I i II zaskarżonego wyroku i:

- na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w zakresie połączenia kar pozbawienia wolności wskazanych w punkcie II oraz kar grzywny wskazanych w punkcie I,

- przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. w zakresie połączenia kar grzywny orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. wydanymi w sprawach o sygn. akt X K 304/04, VII K 712/03 i VII K 593/04 - wskazanymi w punkcie II.

UZASADNIENIE

W dniu 13 kwietnia 2015 r. do Sądu Okręgowego w G. wpłynął wniosek obrońcy skazanego M. I. o wydanie wyroku łącznego obejmującego następujące prawomocne wyroki: Sądu Rejonowego w G. o sygn. akt VII K 712/03, VII K 593/04, VII K 311/06, Sądu Rejonowego w Ś. o sygn. akt VI K 330/05 oraz Sądu Okręgowego w G. o sygn. akt II K 211/12.

Rozpoznając powyższy wniosek Sąd Okręgowy ustalił, że M. I. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie o sygn. akt **X Ks 71/01**, za przestępstwo skarbowe z art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. popełnione w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 31 grudnia 1992 r., na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 30 zł każda;
2. Sądu Rejonowego w G. z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie o sygn. akt **VII K 1163/02**, za przestępstwo skarbowe z art. 76 § 1 k.k.s. popełnione w dniu 4 kwietnia 2011 r., na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 50 zł każda;
3. Sądu Rejonowego w G. z dnia 13 listopada 2003 r. w sprawie o sygn. akt **VII K 626/02**, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 6 kwietnia 2004 r., sygn. akt IV Ka 87/04, za czyn:
 - a. z art. 61 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe popełniony w dniu 29 lipca 1999 r., na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
 - b. z art. 286 § 1 k.k., popełniony w dniu 10 listopada 2001 r., na karę roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda;

wymierzono karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby; postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2005 r., sygn. IX 1 Ko 440/05, zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności; postanowieniem z dnia 15 lipca 2005 r., sygn. IX 1 Ko 1217/05, postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary

zostało uchylone.

4. Sądu Rejonowego w G. z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt **X K 304/04**, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. popełnione w dniu 3 lutego 2003 r., na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda;
5. Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie o sygn. akt **VII K 712/03**, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełnione w okresie od 28 lutego 2002 r. do 18 września 2002 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby i karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 50 zł każda;
6. Sądu Rejonowego w G. z dnia 15 czerwca 2005 r. w sprawie o sygn. akt **VII K 593/04**, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełnione w okresie od 27 października 2003 r. do 12 listopada 2003 r., na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda;
7. Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 3 kwietnia 2007 r. w sprawie o sygn. akt **VI K 330/05**, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., popełnione w okresie od 16 sierpnia 2004 r. do 24 sierpnia 2004 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 4 lat próby; postanowieniem z dnia 20 marca 2009 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;
8. Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 października 2010 r. w sprawie o sygn. akt **VII Ks 40/10**, za czyn:
 - a. z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., popełniony w okresie rozliczeniowym za styczeń i marzec 2005 r., na karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 30 zł każda;
 - b. z art. 54 § 2 k.k.s., popełniony w okresie rozliczeniowym za lipiec 2006 r., na karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 30 zł każda;

orzeczono karę łączną grzywny w wysokości 340 stawek dziennych po

30 zł każda;

9. Sądu Rejonowego w G. z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt **VII K 311/06**, za czyn:

- a. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., popełniony w marcu 2001 r., na karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- b. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 21 § 3 k.k.s. w zw. z art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 76 § 1 k.k.s. w zw. z art. 62 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., popełniony w dniu 2 listopada 2004 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;

orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby;

10. Sądu Okręgowego w G. z dnia 3 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt **II K 211/12**, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 30 kwietnia 2014 r., sygn. akt **II AKa 61/14**, za czyn:

- a. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., popełniony w okresie od 3 sierpnia 2006 r. do 27 października 2006 r., na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 10 każda;
- b. z art. 286 § 1 k.k., popełniony we wrześniu 2004 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda;
- c. z art. 286 § 1 k.k., popełniony w okresie od stycznia do maja 2006 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda;

orzeczono karę łączną roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 250 stawek dziennych po 10 zł każda.

Wyrokiem łącznym z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt **II K 57/15**, Sąd Okręgowy w G. orzekł w sposób następujący:

- I. na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 39 § 1 i 2 k.k.s. połączył kary jednostkowe grzywny orzeczone wyrokami wydanymi w sprawach **X Ks 71/01** i **VII K 1163/02** i wymierzył skazanemu karę łączną grzywny w wysokości 200

stawek dziennych określając wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 30 zł,

- II. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wyrokami wydanymi w sprawach **VII K 626/02** za czyn b, **X K 304/04**, **VII K 712/03** i **VII K 593/04** i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 400 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł,
- III. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 39 § 1 i 2 k.k.s. połączył kary jednostkowe pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wyrokami wydanymi w sprawach **VI K 330/05**, **VII Ks 40/10**, **VII K 311/06** za czyn b i **II K 211/12** i wymierzył mu kary łączne 3 lata pozbawienia wolności i 400 stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na kwotę 30 zł,
- IV. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego,
- V. do odrębnego wykonania pozostawił inne rozstrzygnięcia wnikające z połączonych wyroków,
- VI. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczył okresy wykonanych kar objętych wyrokiem łącznym,
- VII. zwolnił skazanego od opłat i kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 29 lipca 2015 r. wobec nie zaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku łącznego kasację na korzyść skazanego M. I. w części dotyczącej połączenia kar pozbawienia wolności i grzywny orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w G. wydanymi w sprawach o sygn. VII K 626/02, X K 304/04, VII K 712/03 i VII K 593/04, tj. rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II wyroku oraz w części dotyczącej połączenia kar grzywny orzeczonych wyrokami wydanymi w sprawach o sygn. X Ks 71/01 i VII K 1163/02, wywiódł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ

na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, a mianowicie:

a. w zakresie punktu II wyroku łącznego:

- art. 410 k.p.k., polegające na pominięciu przez sąd wynikających z materiału dowodowego i mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia okoliczności co do przebiegu postępowania wykonawczego wobec skazanego M. I. w sprawie o sygn. VII K 626/02 i w konsekwencji błędnym przyjęciu, iż orzeczona wydanym w tej sprawie wyrokiem kara łączna pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, została prawomocnie zarządzona do wykonania, w następstwie czego doszło do wadliwego, bo z rażącym naruszeniem art. 75 § 4 k.k. i art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.) połączenia jednostkowej kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem w sprawie o sygn. VII K 626/02 mimo, iż upłynął termin umożliwiający zarządzenie jej wykonania, a nadto skazanie powyższym wyrokiem uległo zgodnie z art. 76 § 1 k.k. z mocy prawa zatarciu, a tym samym kara nie podlegała łączeniu;
- art. 75 § 4 k.k. i art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.), polegające na połączeniu kary 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, wyrokiem w sprawie o sygn. VII K 712/03 mimo, iż upłynął termin umożliwiający zarządzenie jej wykonania, a tym samym kara ta nie podlegała łączeniu;

b. w zakresie punktu I wyroku łącznego:

- art. 85 k.k. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r.), polegające na połączeniu kary grzywny orzeczonej wyrokiem w sprawie o sygn. VII K 1163/02, pomimo, iż skazanie tym wyrokiem uległo, zgodnie z art. 76 § 1 k.k., zatarciu z mocy prawa w dniu 5 czerwca 2009 r.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k. w zakresie połączenia kar pozbawienia wolności wskazanych w punkcie II wyroku i kar grzywny wskazanych w punkcie I wyroku oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

I instancji w zakresie połączenia kar grzywny orzeczonych wyrokami w sprawach o sygn. X K 304/04, VII K 712/03 i VII K 593/04 wskazanych w punkcie II wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym.

Zgodnie z treścią obowiązujących w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy w G. przepisów art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 k.k. – które w myśl art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 396) mają w dalszym ciągu zastosowanie – wyrok łączny wydaje się, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby prawomocnie skazanej różnymi wyrokami. Warunki orzekania kary łącznej, o których mowa w art. 569 § 1 k.p.k., to przede wszystkim przesłanki wynikające z art. 85 k.k. Oznacza to, że wyrok łączny w stosunku do osoby skazanej prawomocnie różnymi wyrokami może być wydany, jeśli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Warunkiem *sine qua non* wydania wyroku łącznego, jest więc po pierwsze popełnienie przestępstwa, po drugie zaś skazanie za takie przestępstwo prawomocnym wyrokiem.

W rozpoznawanej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 13 listopada 2003 r. wydany w sprawie o sygn. akt **VII K 626/02**, zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 6 kwietnia 2004 r., którym M. I. został skazany na karę łączną roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem tej kary, uprawomocnił się w dniu 6 kwietnia 2004 r., a 3-letni okres próby upłynął z dniem 6 kwietnia 2007 r. Wprawdzie postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 1 kwietnia 2005 r., sygn. akt IX 1 Ko 440/05, na podstawie art. 75 § 2 k.k., zarządzono wykonanie wymierzonej tym wyrokiem kary pozbawienia wolności, to jednak powyższe postanowienie zostało następnie uchylone, na mocy wydanego na podstawie art. 24 § 1 k.k.w., postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 15 lipca 2005 r., sygn. akt IX 1 Ko 1217/05. To ostatnie orzeczenie stało się prawomocne w dniu 24 września 2005 r. Konsekwencją zaś uchylecia postanowienia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary było przywrócenie M. I. statusu osoby skazanej na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej

wykonania. Jak wynika ponadto z akt sprawy w dalszym okresie próby sąd nie procedował w przedmiocie ewentualnego ponownego zarządzenia wobec skazanego tej kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy, orzekając w przedmiocie wydania wyroku łącznego błędnie zaś przyjął, że orzeczona tym wyrokiem wobec M. I. kara łączna roku pozbawienia wolności została prawomocnie zarządzona do wykonania. O powyższym świadczy zarówno treść części wstępnej wyroku łącznego, wyznaczającej przedmiotowy zakres rozpoznania, jak i treść uzasadnienia tego wyroku, w których pominięto fakt uchylenia postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności. Istotne jest ponadto – jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 23 czerwca 2015 r. – że Sąd dopuścił dowód z akt sprawy VII K 626/02; nie ulega więc wątpliwości, że aktami tej sprawy dysponował. Pomijając te istotne dla orzekania w przedmiocie wyroku łącznego okoliczności, co do przebiegu postępowania wykonawczego w sprawie VII K 626/02, Sąd Okręgowy rażąco naruszył art. 410 k.p.k.. Konsekwencją powyższego uchybienia było zaś rażące naruszenie przez ten Sąd przepisów art. 85 k.k. oraz art. 75 § 4 k.k.

Podkreślić należy, że zgodnie z przepisem art. 76 § 1 k.k. "skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby". Jeżeli natomiast wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania; nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 5 k.k. (art. 76 § 2 k.k.). W myśl art. 106 k.k., z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe a wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. W wyniku zatarcia skazania następuje zatem stan swoistej fikcji prawnej, która powoduje, że za niebyłe uważa się nie tylko skazanie, ale również samo popełnienie przestępstwa. Konsekwencją powyższego jest zaś brak warunków określonych w art. 85 k.k. do orzeczenia kary łącznej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 czerwca 2009 r., sygn. IV KK 164/09, Lex nr 512114, z dnia 9 grudnia 2009 r., sygn. V KK 303/09, Lex nr 553740, z dnia 16 lipca 2013 r., III KK 197/13, Lex nr 1335579).

Mając na uwadze, że wyrok w sprawie VII K 626/02 uprawomocnił się w dniu 6 kwietnia 2004 r., zatem wskazany w art. 75 § 4 k.k. okres trzech lat próby i

dalszych 6 miesięcy, w którym kara pozbawienia wolności mogłaby zostać zarządzona do wykonania, upłynął w dniu 6 października 2007 r., a orzeczona tym wyrokiem kara grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda została wykonana w dniu 22 lutego 2006 r., a zatem skazanie to – w myśl art. 76 § 1 k.k. – uległo zatarciu z mocy prawa w dniu 6 października 2007 r.

Tym samym nie było możliwe, jak to uczyniono w punkcie II zaskarżonego wyroku łącznego, połączenie kary roku pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 13 listopada 2003 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VII K 626/02, z karami 2 lat pozbawienia wolności i 3 lat pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami o sygnaturach odpowiednio: VII K 712/03 i VII K 593/04 oraz orzeczenie w miejsce tych kar jednostkowych kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, gdyż w chwili orzekania wyrokiem łącznym w dniu 23 czerwca 2015 r. pierwsze z objętych karą łączną skazań w obrocie prawnym już nie funkcjonowało.

W tym samym zakresie i z tych samych przyczyn brak było również podstaw do objęcia węzłem kary łącznej w punkcie II zaskarżonego wyroku łącznego, grzywny orzeczonej wyrokiem w sprawie VII K 626/02.

Z analogicznych jak powyżej przyczyn, rażącym naruszeniem art. 85 k.k. dotknięte jest również rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I zaskarżonego kasacją wyroku, mocą którego Sąd Okręgowy połączył kary jednostkowe grzywny orzeczone wobec M. I. wyrokami wydanymi w sprawach X Ks 71/01 oraz VII K 1163/02. Jak wynika bowiem z akt sprawy, wyrok Sądu Rejonowego z dnia 27 listopada 2003 r. wydany w sprawie o sygn. akt **VII K 1163/02**, uprawomocnił się w dniu 5 grudnia 2003 r., a 5-letni okres próby upłynął z dniem 5 grudnia 2008 r., a jednocześnie w ciągu kolejnych 6 miesięcy od zakończenia okresu próby nie zarządzono wykonania tej kary. Jednocześnie w dniu 22 września 2005 r. wykonana została orzeczona tym wyrokiem kara grzywny. W związku z powyższym w dniu 5 czerwca 2009r., stosownie do treści art. 76 § 1 k.k., nastąpiło zatarcie przedmiotowego skazania z mocy prawa, co przesądzało o braku warunków określonych w art. 85 k.k. do orzeczenia kary łącznej.

Słusznie także podnosi skarżący Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, że brak było również podstaw do objęcia węzłem kary łącznej,

wymierzonej w punkcie II zaskarżonego kasacją wyroku, kary 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, orzeczonej wobec M. I. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 kwietnia 2005 r. o sygn. akt **VII K 712/03**. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 28 kwietnia 2005 r. Okres próby upłynął w dniu 28 kwietnia 2010 r., a jednocześnie w ciągu kolejnych 6 miesięcy od zakończenia okresu próby nie zarządzono wykonania tej kary. W związku z powyższym w dniu 28 października 2010 r., stosownie do treści art. 76 § 1 k.k., powinno nastąpić zatarcie przedmiotowego skazania z mocy prawa, jednakże nie nastąpiło ono z uwagi na regulację art. 76 § 2 k.k. Omawianym wyrokiem wymierzono bowiem skazanemu jednocześnie karę grzywny w rozmiarze 200 stawek dziennych po 50 zł każda, która to kara nie została wykonana. Stan ten istniał również w dacie wyrokowania w przedmiocie wyroku łącznego, gdyż orzeczoną grzywnę zamieniono ostatecznie na zastępczą karę 100 dni pozbawienia wolności, której wykonanie zarządzono. Nie nastąpiło wobec tego ani wykonanie, ani darowanie, ani też przedawnienie wykonania tej grzywny.

W zaistniałym układzie procesowym bezsporne jest zatem, że choć nie nastąpiło zatarcie przedmiotowego skazania również w zakresie orzeczonej kary pozbawienia wolności, to wykonanie tej ostatniej kary, wobec upływu terminu określonego w art. 75 § 4 k.k., nie mogło już być, po dacie 28 października 2010 r., zarządzone. Tym samym brak było warunków, określonych w art. 85 k.k., do objęcia jej węzłem kary łącznej.

W świetle powyższych okoliczności, orzeczenie przez Sąd Okręgowy w punkcie II wyroku łącznego kary bezwzględnego pozbawienia wolności, wywołało - w stosunku do tej jednostkowej kary warunkowo zawieszanej - skutki porównywalne z wydaniem postanowienia o zarządzeniu wykonania tej kary. Doprowadziło bowiem do powstania sytuacji, w której kara pozbawienia wolności niepodlegająca już - stosownie do przepisu art. 76 § 4 k.k. - wykonaniu, faktycznie została do wykonania wprowadzona. Zwiększeniu uległa zatem, i to w sposób istotny, dolegliwość karna dla skazanego, ponad dolegliwość wynikającą z sumy kar wymierzonych mu odrębnie, gdyż pierwotnie miał on do wykonania karę 3 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem w sprawie VII 593/04, zaś po wydaniu wyroku łącznego - karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że zgodnie z przyjętą w orzecznictwie Sądu Najwyższego interpretacją art. 89 § 1 k.k. (w brzmieniu tego przepisu przed wejściem w życie ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009, Nr 206, poz. 1589), w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i bez warunkowego jej zawieszenia, orzeczenie kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w wyroku łącznym nie było dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 r., sygn. akt I KZP 2/01, OSNKW 2001, nr 5-6, poz. 41; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2008 r., III KK 414/10, LEX nr 735573). W realiach rozpoznawanej sprawy zatem kara orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w sprawie VI K 712/03 nie mogła podlegać połączeniu w wyroku łącznym z karą 3 lat bezwzględnego pozbawienia wolności wymierzonej w sprawie o sygn. akt VII K 593/04, gdyż nie było możliwe warunkowe zawieszenie kary łącznej pozbawienia wolności powstałej w wyniku tego połączenia.

Podsumowując, w sprawie do rażącej obrazę wskazanych w kasacji przepisów prawa materialnego (w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015 r.) oraz procesowego, co miało ewidentny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, gdyż – jak powyżej przedstawiono – prowadziło do wydatnego pogorszenia sytuacji skazanego. Dlatego orzeczenie to, w zaskarżonym zakresie, ostać się nie może.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy uchylił rozstrzygnięcia zawarte w punktach I i II wyroku i na podstawie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w zakresie połączenia kar pozbawienia wolności wskazanych w punkcie II oraz kar grzywny wskazanych w punkcie I, oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w zakresie połączenia kar grzywny orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego wydanymi w sprawach o sygn. akt X K 304/04, VII K 712/03 i VII K 593/04.

W postępowaniu ponownym Sąd ten wyda wyrok łączny orzekając karę łączną grzywny z poszanowaniem przepisów prawa karnego procesowego i materialnego.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.

kc